

Recenzja

J. GUERRA, R. M. CROS (koordynacja i redakcja). 2002. **Flora briofítica ibérica. Pottiaceae: Aloina**. 24 str., 5 ryc. Miękka opr., format 19,5 × 27,5 cm. Societa Española de Briología, Murcia. Cena: 10 EURO.

J. GUERRA, R. M. CROS (koordynacja i redakcja). 2002. **Flora briofítica ibérica. Pottiaceae: Weissia, Astomum, Trichostomum**. 24 str., 5 ryc. Miękka opr., format 19,5 × 27,5 cm. Societa Española de Briología, Murcia. Cena: 10 EURO.

J. GUERRA, R. M. CROS (koordynacja i redakcja). 2002. **Flora briofítica ibérica. Pottiaceae: Syntrichia**. 31 str., 6 ryc. Miękka opr., format 19,5 × 27,5 cm. Societa Española de Briología, Murcia. Cena: 10 EURO.

Jeszcze ćwierć wieku temu kraje Półwyspu Iberyjskiego – Hiszpania i Portugalia – były w briologii kopciuszkami, a całą wiedzę na temat mszaków tego obszaru można było czerpać tylko z przestarzałych i dalece nieaktualnych Flor A. Machado i A. Casares-Gila. Ta niekorzystna sytuacja uległa diametralnej zmianie w ostatnich dwóch dekadach, gdy w większości ośrodków uniwersyteckich w Hiszpanii pojawiła się spora grupa młodych i zdolnych briologów, którzy rozpoczęli intensywne badania iberyjskiej brioflory. Ich ukoronowaniem ma być Flora mszaków Półwyspu Iberyjskiego (wraz z Balearami) wydawana pod auspicjami Hiszpańskiego Towarzystwa Briologicznego (SEB). W jej opracowaniu bierze udział 14 czołowych briologów hiszpańskich i portugalskich, a całość prac koordynują J. Guerra z Murcji oraz R. M. Cros z Barcelony.

Z reguły opracowania tego typu są przedsięwzięciami wieloletnimi, gdyż niektóre krytyczne i trudne rodzaje czy rodziny skutecznie blokują postęp w ich realizacji. W omawianej Florze przyjęto inne rozwiązanie, w głównej mierze wymuszone przez rządowego sponsora. Będzie ona wydawana w zeszytach obejmujących jeden większy lub kilka mniejszych rodzajów i na przykład dla stosunkowo dużej rodziny *Pottiaceae*, obejmującej na tym obszarze 38 rodzajów i ok. 115 gatunków (co stanowi prawie 1/5 całej flory mchów Półwyspu Iberyjskiego), przewidziano aż 11 zeszytów. Nietrudno więc sobie wyobrazić, że sama tylko część obejmująca mchy będzie liczyć dobrze ponad 50 zeszytów. Nie miałyby to oczywiście większego znaczenia, gdyby nie cena jaką będą musieli zapłacić potencjalni subskrybenci tego wydawniczego serialu. Za każdy zeszyt przewidziano cenę 10 euro, co w końcowym efekcie może dać sumę ogromną i będzie to na pewno najdroższa Flora mchów w świecie jaka kiedykolwiek została opublikowana.

Trzy pierwsze zeszyty omawianej Flory obejmują 5 rodzajów z rodziny *Pottiaceae*: *Aloina* (5 gat. – zeszyt 0, tzw. modelowy), *Weissia* (7), *Astomum* (2) i *Trichostomum* (4 gat. – zeszyt 1) oraz *Syntrichia* (14 gat. – zeszyt 3). Poszczególne zeszyty są nienumerowane, a podana tu kolejność pochodzi z informacji na stronie internetowej SEB. Opracowanie każdego rodzaju zawiera jego obszerny opis, najważniejszą bibliografię oraz klucz do oznaczania gatunków. Dla tych z kolei cytowane są dane bibliograficzne nazw, typy nomenklatoryczne i najważniejsze synonimy, po których następują obszernie opisy gatunków, krótsze opisy i klucze do taksonów wewnątrzrodzajowych, o ile takowe istnieją, dane ekologiczne i fitogeograficzne oraz dyskusje taksonomiczne. Ponadto najważniejsze cechy diagnostyczne zostały zilustrowane bardzo dobrymi rycinami kreskowymi.

Pierwsze fascykuly prezentują się bardzo dobrze od strony naukowej i edytorskiej. Obejmują one trudne rodzaje z rodziny *Pottiaceae*, które dominują w arydowych obszarach Półwyspu Iberyjskiego i oczekiwały się wcześniej licznych opracowań taksonomicznych. Jeśli ten styl i forma opracowania zostaną utrzymane, można być pewnym, że europejska literatura briologiczna wzbogaci się o nową, bardzo wartościową Florę, obejmującą niewątpliwie pod względem fitogeograficznym obszar naszego kontynentu. Redaktorom tego historycznej dla obszaru mediterańskiego opracowania należy życzyć przede wszystkim wytrwałości, bo do ostatecznego celu prowadzi jeszcze bardzo daleka droga. – RYSZARD OCHYRA, ul. Gotańska 15/25, 30-619 Kraków, Polska.